Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Факультет української філології та журналістики
Кафедра англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри англійської мови
 А.А. Марчишина
27 серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)»

за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література)

предметною спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

мова навчання українська

2021-2022 навчальний рік

Розробники програми:
Сторчова Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови
Никитюк С.І., старший викладач кафедри англійської мови

Ухвалено на засіданні кафедри англійської мови.
Протокол № 9 від 27 серпня 2021 року.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми Людмила МАРЧУК

1. Мета і завдання практики, послідовність проходження практики

Навчальна педагогічна практика з англійської мови здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) навчально-наукового інституту української філології та журналістики передбачає формування компетентностей здобувачів вищої освіти шляхом ознайомлення їх зі специфікою майбутнього фаху, отримання первинних професійних умінь і навичок.

Навчальна педагогічна практика сфокусована для проходження у закладах загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів (5-9 класи).

Зміст і послідовність проведення всіх етапів практики її визначається програмою, що формується випусковою кафедрою.

Програма навчальної педагогічної практики укладена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань *01 Освіта* спеціальності *014 Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)*. Практика входить до циклу дисциплін професійної підготовки.

Мета навчальної педагогічної практики з англійської мови – підготувати здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до самостійного і цілісного виконання функцій учителя англійської мови та класного керівника ЗЗСО за спеціальністю.

Завдання навчальної педагогічної практики з англійської мови:

1. Розвиток і вдосконалення здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загальнопедагогічних умінь та навичок, набутих під час навчальних занять у ЗВО.
2. Застосування та поглиблення знань, набутих у процесі теоретичного навчання в університеті, інтеграція знань із дисциплін професійної підготовки та вибіркових освітніх компонентів.
3. Забезпечення практичного пізнання здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти закономірностей професійної діяльності та оволодіння способами її організації, вміння вирішувати конкретні методичні завдання згідно з умовами педагогічного процесу.
4. Виховання у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти потреби до саморозвитку та самовдосконалення шляхом поновлення теоретичних знань і творчого їх застосовувати у практичній діяльності.
5. Формування вмінь проводити уроки та позакласні заходи з фаху, використовуючи сучасні методи і прийоми, сучасні педагогічні технології в організації навчально-пізнавальної діяльності учнів.
6. Сприяння формуванню особистого стилю викладання.
7. Ознайомлення з формами виховної роботи в школі. Розвиток уміння здійснювати виховну роботу.
8. Формування навичок здійснення педагогічної діяльності згідно з вимогами статуту та правилами внутрішнього розпорядку ЗЗСО.
9. Вивчення документації ЗЗСО.

Перед проходженням практики здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти мають опанувати такі навчальні дисципліни:

«Психологія», «Педагогіка», «Лексикологія англійської мови», «Лінгвокраїнознавство», «Стилістика англійської мови», «Методика навчання англійської мови».

2. Обсяг виробничої педагогічної практики з англійської мови

Найменування показників	Характеристика практики
	денна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	4-й/ 2024-25 н.р.
Семестр	7-й
Кількість кредитів ЄКТС	4,5
Загальний обсяг годин	135
Самостійна та індивідуальна робота	135
Форма підсумкового контролю	залік

3. Вимоги до баз практики та їх перелік

Підприємства, організації, установи, що є базами проведення практики, мають відповідати таким вимогам:

– наявність структур, що відповідають професійній діяльності за спеціальностями/спеціалізаціями, за якими здійснюється підготовка фахівців в Університеті;

– можливість забезпечення кваліфікованого керівництва практикою здобувачів вищої освіти;

– надання здобувачам вищої освіти на час практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмі практики (за наявності відповідних вакансій);

– надання здобувачам вищої освіти права користування бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності бази практики;

– можливість працевлаштування випускників Університету.

Базами виробничої педагогічної практики є заклади загальної середньої освіти м. Кам’янця-Подільського, з якими укладено договори про проходження практики.

4. Перелік визначених компетентностей, форми та методи контролю рівня сформованості компетентностей

Загальні компетентності:

ЗК 01 Здатність реалізувати свої права та обов’язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного й демократичного) суспільства та необхідністю його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 02 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 03 Здатність до самоорганізації, самостійного вирішення проблемних ситуацій, швидкої адаптації в нових умовах, оптимального розв’язання професійних завдань; вміння адекватно розподіляти час; здатність проявляти ініціативу.
ЗК 04 Уміння працювати в команді; здатність до високоефективного міжособистісного спілкування; вміння розвивати лідерські якості.
ЗК 05 Здатність до усної та письмової комунікації державною та іноземною мовами.
ЗК 07 Уміння здійснювати аналіз та синтез, проводити логічні операції, розвивати абстрактне мислення.
ЗК 08 Здатність розуміти закономірності розвитку суспільно-історичного процесу та предметної галузі, проводити наукові дослідження, вміння оперувати науковою термінологією, оцінювати результати пошукової діяльності, робити наукові висновки та узагальнення.
ЗК 09 Уміння застосовувати теоретичні знання на практиці, здатність розвивати й удосконалювати практичні вміння та навички.
ЗК 10 Уміння проявляти креативність у вирішенні професійних завдань; дотримуватися принципів професійної етики та правил академічної доброчесності; застосовувати гнучкість мислення і відкритість у реалізації мовно-літературних компетентностей.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 01.3 Здатність чітко та вільно вести бесіду англійською мовою з дотриманням фонетичних, просодичних, лексичних, стилістичних, орфоепічних та граматичних норм.
СК 01.4 Здатність розуміти усне англійське мовлення та реагувати на нього за умови здійснення спілкування стандартною англійською мовою та використовувати її у професійній діяльності.
СК 02.4 Здатність вільно оперувати загальнонауковою, методичною та мовознавчою термінологією для розв’язання професійних завдань.

СК 02.5 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
СК 02.6 Здатність аналізувати, систематизувати та прогнозувати певні лінгвальні явища; розпізнавати, оцінювати та прогнозувати загальнокультурні, виховні, етичні наслідки певних процесів у мові.
СК 02.7 Здатність вільно володіти українською мовою, адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовну мовну і мовленневу кометентності під час фахової і міжособистісної комунікації, застосовувати різноманітні засоби мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.
СК 02.8 Здатність аналізувати та продукувати тексти різних стилів і жанрів українською та англійською мовами, застосовуючи це вміння під час навчання здобувачів освіти.
СК 02.10 Здатність вільно й ефективно використовувати англійську мову в усній і писемній формі, у різних жанрово-стильових різновидах у процесі навчання англійської мови.
СК 04.1 Здатність моделювати зміст навчання з української мови і літератури та англійської мови відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.
СК 04.2 Здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей.
СК 04.6 Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів з української мови і літератури та англійської мови на засадах компетентнісного підходу.
СК 07.2 Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.
СК 08.1 Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі.
СК 08.3 Здатність працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами
СК 09.3 Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.
СК 12 Здатність планувати освітній процес та прогнозувати його результати.
СК 13.1 Здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку учнів.
СК 13.2 Здатність організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.
СК 15.1 Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі.

Програмні результати навчальної педагогічної практики:

ПРН 01 Знати сучасні філологічні та дидактичні засади навчання української мови та літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).
ПРН 02 Знати вікові особливості учнів, їхню психологію і закономірності їх розвитку.
ПРН 03 Вміти організовувати освітній процес для учнів із особливими потребами.
ПРН 04 Вміти ефективно застосовувати сучасні методи і прийоми організації освітнього процесу і досягати високих результатів навчання.
ПРН 05 Вміти вчитися впродовж життя і вдосконалювати набуту під час навчання кваліфікацію.
ПРН 06 Володіти формами й методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміти відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.
ПРН 07 Вміти ефективно організовувати комунікацію з колегами, учнями та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.
ПРН 08 Знати мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української та англійської мов, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.
ПРН 09 Знати принципи, технології й прийоми створення усних і писемних текстів українською мовою, англійською мовою різних стилів, жанрів і типів мовлення, вміти редагувати різні тексти, володіти основами професійної мовленнєвої культури.
ПРН 10 Знати специфіку перебігу літературного процесу в Україні та світового літературного процесу в культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, художні твори класики й сучасності.
ПРН 11 Пояснювати особливості розвитку української мови та літератури, англійської мови.
ПРН 12 Уміти працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.
ПРН 15 Застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
ПРН 16 Проєктувати й проводити на належному рівні уроки української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).
ПРН 17 Уміти творчо використовувати різні теорії й досвід (український, міжнародний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

ПРН 18 Вміти застосовувати профільні знання у розробці уроків, проєктувати зміст уроків української мови і літератури, англійської мови, пізнавальну діяльність закладів освіти, реалізацію міжпредметних зв'язків; діяльність предметного гуртка, факультативу, створювати елективні курси; аналізувати підручники, посібники, дидактичні матеріали, методичну літературу з метою проєктування цілісного освітнього процесу; здійснювати самоаналіз ефективності уроків української мови і літератури, англійської мови.
ПРН 19 Володіти основами професійної мовленнєвої культури, створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та іноземною (англійською) мовами.
ПРН 20 Проєктувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.
ПРН 21 Відповідально ставитися до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

Форми та методи контролю рівня сформованості компетентностей: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, мозкова атака, аналіз організаційно-методичного, навчально-методичного й інформаційного забезпечення освітнього процесу з англійської мови в закладі загальної середньої освіти, аналіз системи вправ / завдань, використаних на уроках англійської мови, та їх добір, спостереження за уроками та позакласними заходами, розв'язання педагогічно-методичних задач, спостереження за методами й прийомами навчання й оцінюванням досягнень учнів, аналіз особливостей упровадження на уроках англійської мови інноваційних методів навчання, нових педагогічних технологій, виготовлення дидактичних матеріалів і наочності, участь у проведенні вчителем-словесником індивідуальної роботи, вивчення досвіду роботи вчителя, ознайомлення з портфоліо вчителя, його сайтом / блогом / інтернетною сторінкою, відвідування й спостереження за організацією позакласної роботи з англійської мови; консультації з керівниками практики, співбесіда, оформлення матеріалів практики та подання їх для оцінювання керівникам практики від університету; захист звітів про проходження практики; залік.

Аналіз діяльності практикантів під час виробничої педагогічної практики та їх робочої документації здійснюють керівники практики від Університету.

Поточний контроль передбачає такі заходи:

– облік відвідування здобувачами вищої освіти практики на базі її проходження;

– регулярний контроль за виконанням програми практики;

– консультування щодо виконання завдань практики та оформлення документації практики.

Підсумковий контроль передбачає такі заходи:

– перевірка документації практики;

– захист звітів з практики;

– оцінювання поданих матеріалів практики (залік).

Під час оцінювання враховують якість та рівень виконаних завдань — репродуктивний, інтерпретативний, творчий. Оцінюють ведення документації практики, виконання доручень керівників від бази практики.

Результати проходження здобувачами вищої освіти практики обговорюються на засіданнях кафедри англійської мови та ради навчально-наукового інституту української філології та журналістики.

Використання сучасних дидактичних засад навчання англійської мови, а також різних теорій та досвіду (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення професійних завдань.

Дотримання вимог державного стандарту загальної середньої освіти, навчальних програм з англійської мови для ЗЗСО і практичних шляхів їхньої реалізації в освітньому процесі.

Реалізація вмінь використовувати сучасні форми, методи й способи контролю й оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови.

Визначення навчальних потреб здобувачів освіти. Удосконалення процесу планування з урахуванням навчальних потреб здобувачів задля досягнення результатів учіння, зазначених у програмі; планування навчання мовних аспектів у комунікативних контекстах; оцінювання та добір навчальних матеріалів для здобувачів відповідно до цілей та задач уроку, а також конкретного навчального контексту; формування вмінь аналізувати етапи уроку у спосіб, який забезпечує систематичний розвиток мовленнєвих умінь.

Використання різних типів оцінювання відповідно до навчального контексту; відстежування, діагностування, узагальнення помилки та труднощів учнів.

Добір мовного матеріалу і термінології відповідно до рівня володіння англійською мовою учнями та типу уроку; передбачення можливих мовних проблем, з якими учні можуть стикнутися на уроці.

Дотримання правових та етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах.

Урахування сучасних підходів до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, екології.

Застосування сучасних методик й технологій (зокрема інформаційних) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Володіння іншомовною комунікативною мовленнєвою компетентністю з англійської мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

Дотримання вимог до безпеки життєдіяльності й охорони життя й здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

5. **Термін проходження практики:** в 2024-25 навчальному році навчальну педагогічну практику здобувачі першого (бакалаврського рівня вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література), проходять у сьомому семестрі упродовж трьох тижнів.

6. **Організація проведення практики**

Обов'язки керівника практики від Університету:

Керівник практики здобувачів вищої освіти від кафедри:

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед направленням здобувачів вищої освіти на практику: інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності, правил поведінки (в установах, організаціях, на підприємствах), надає здобувачам вищої освіти необхідні документи, програму, щоденник практики, індивідуальне завдання, методичні рекомендації щодо оформлення звітної документації тощо);
- повідомляє здобувачів вищої освіти про форми звітності;
- бере участь у розробці програм практик;
- бере участь у розподілі здобувачів вищої освіти за базами практики;
- розробляє тематику індивідуальних завдань на практику та видає їх здобувачам вищої освіти до початку практики;
- узгоджує з керівником практики від бази практики індивідуальні завдання з урахуванням особливостей бази практики;
- до початку практики проводить зі здобувачами вищої освіти інструктаж з безпеки життєдіяльності та охорони праці, оформляє відповідні документи;
- розміщує навчально-методичні матеріали з проходження практики (робочу програму практики, графік виконання завдань практики, орієнтовану форму звіту з практики, індивідуальне завдання тощо) на платформі MOODLE Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;
- бере участь у настановних інструктивних нарадах та підсумкових конференціях з питань практики;

- відстежує своєчасне прибуття здобувачів вищої освіти до місць практики;
- здійснює контроль за виконанням програми практики та строками її проведення;
- забезпечує спільно з керівником практики від бази практики високу якість її проходження згідно з програмою;
- контролює забезпечення необхідних умов праці, організації побуту здобувачів вищої освіти на базі практики та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- надає методичну допомогу здобувачам вищої освіти під час виконання ними індивідуальних завдань, перевіряє робочу документацію;
- надає методичну допомогу здобувачам вищої освіти у підготовці до оформлення матеріалів практики, аналізує їх;
- проводить консультації щодо опрацювання зібраного матеріалу та його використання для звіту про практику;
- інформує здобувачів вищої освіти про порядок подання звітів про практику та їх захисту;
- перевіряє звітну документацію здобувачів вищої освіти;
- приймає захист звітів здобувачів вищої освіти про практику в складі комісії, оцінює результати практики здобувачів вищої освіти, виставляє оцінки в залікові книжки;
- здає звіти здобувачів вищої освіти про практику на кафедру;
- готує звіт про проведення практики.

Обов'язки керівника практики від бази практики визначає договір між Університетом і базою практики.

Керівник практики від бази практики, який здійснює загальне керівництво практикою, несе особисту відповідальність за її проведення.

Керівник практики від бази практики:

- розподіляє здобувачів вищої освіти за робочими місцями відповідно до графіка проходження практики, забезпечує ефективність її проходження;
- забезпечує проведення інструктажу з охорони праці та безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки на базі практики та на робочому

місці під час виконання конкретних видів робіт; ознайомлює студентів з організацією робіт на конкретному робочому місці;

- забезпечує проходження практики здобувачами вищої освіти в структурних підрозділах підприємства, організації, установи;
- забезпечує та контролює дотримання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- створює необхідні умови для оволодіння здобувачами вищої освіти новою технікою, сучасними технологіями та методами організації праці, сприяє підбору матеріалу для виконання курсових і дипломних робіт;
- оцінює якість проходження практики здобувачами вищої освіти, складає на них характеристику з відображенням виконання програми практики, якості професійних знань та вмінь.

Обов'язки здобувачів вищої освіти Університету, яких направляють для проходження практики:

- взяти участь у настановній конференції з питань організації практики у визначений деканатом факультету час;
- до початку практики отримати від керівника практики від кафедри направлення, методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник, індивідуальне завдання) та консультації щодо оформлення необхідних документів;
- до початку практики пройти в Університеті інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- своєчасно прибути на базу практики;
- якісно та в повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, індивідуальне завдання;
- ознайомитися та суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку на базі практики;
- після закінчення практики не пізніше, ніж через три дні, подати на перевірку керівникові усі матеріали практики;
- своєчасно оформити звіт та захистити його в терміни, визначені наказом.

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав програми практики з поважних причин (підтверджених документально), може бути надано право на проходження практики повторно за умов, визначених Університетом та

погоджених із базою практики. Здобувача вищої освіти, який вдруге отримав негативну оцінку з практики, відраховують з Університету.

Здобувача вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин або отримав оцінку «не зараховано»/«незадовільно» за результатами захисту звіту про практику, відраховують з Університету за невиконання навчального плану.

7. Зміст практики

Завдання Навчальної педагогічної практики з англійської мови реалізуються у три етапи: 1-й – організаційний, 2-й – основний, 3-й – підсумковий.

На організаційному етапі навчальної педагогічної практики з англійської мови здобувач вищої освіти здійснює таку діяльність:

1. Участь у настановній конференції в університеті, де одержує направлення для проходження практики, настанови щодо її організації.
2. Ознайомлення зі шкільною документацією (класний журнал, розклад уроків, календарно-тематичний план учителя англійської мови, поурочні плани та ін.).
1. Знайомство з класом та укладання інформації відповідно до профілю класу.
2. Складання індивідуального плану роботи, узгодження його з керівником практики.
3. Отримання завдань для виконання керованого спостереження Guided Observation.
4. Узгодження з керівником практики від кафедри розкладу консультацій.

На основному етапі навчальної педагогічної практики з англійської мови здобувач вищої освіти здійснює таку діяльність:

1. Відвідування та аналіз уроків вчителя англійської мови.
2. Заповнює профіль навчальної групи (класу) за такою формою:

вік учнів	
рівень англійської мови (A1-B1) відповідно до CEFR	
якісний показник успішності за результатами попереднього семестру	
навчальна програма та навчальний підручник	
стать (вказати кількість хлопчиків та дівчаток окремо)	
вчитель групи	

3. Здійснює спостереження основних форм організації освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти (уроки англійської мови) та фіксація

результатів спостережень різних аспектів організації навчального процесу Виконання завдань Guided Observation (див. Додаток А):

Features of communicative language teaching;
Characteristics of a communicative task;
Aspects of teaching grammar;
Techniques for presenting vocabulary.

4. Розробка двох фрагментів уроків (2 microteachings) з навчальними матеріалами для навчальної групи (класу) відповідно до профілю за зразком.

Фрагмент уроку рекомендовано розробляти здобувачеві відповідно до традиційної або такої структури

Main aim:
Subsidiary aim:
Personal aim:

Timing (20 min.)	Procedure	Stage Aims	Aids and Materials	Interaction Patterns

5. Допомога вчителю англійської мови у виготовленні роздаткового матеріалу та унаочнення; у перевірці зошитів та письмових робіт.
6. Розроблення тестів, завдань, презентаційних матеріалів на уроки англійської мови із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.
7. Відвідування позакласних заходів, які проводять учителі англійської мови.

На підсумковому етапі навчальної педагогічної практики з англійської мови здобувач вищої освіти виконує таку роботу:

1. Оформлення та подання керівникам практики на перевірку звітної документації: щоденник, індивідуальний звіт, профіль навчальної групи, виконані завдання Guided Observation, розроблені два фрагменти уроків (2 microteachings).
2. Захист навчальної педагогічної практики з англійської мови.
3. Участь у підсумковій конференції з навчальної педагогічної практики з англійської мови.

Керівник практики встановлює дні консультацій на кафедрі для попередньої перевірки матеріалів здобувачів-практикантів. Присутність на звітній конференції є обов'язковою, бажано надавати фото- та відеоматеріали як додаток до звітної документації.

Обсяг звітної документації з англійської мови:

1. Щоденник навчальної педагогічної практики
2. Звіт навчальної педагогічної практики, підписаний практикантом.
3. Профіль групи (1).
4. Виконані завдання Guided Observation (4).

5. Плани-конспекти 2 фрагментів уроків із розробленими матеріалами (3 microteachings)

8. Критерії оцінювання індивідуальних завдань практики з англійської мови (50 балів)

1) профіль групи – 2 бали (повністю заповнений профіль – 2 бала; неповністю – 1 бал; незаповнений – 0 балів);

2) 4 завдання Guided Observation – 8 балів. Кожне завдання максимально оцінюється у 2 бали:

2 бали – таблиця заповнена чітко та повністю; виконане завдання Observation summary свідчить про те, що здобувач вищої освіти має ґрунтовні знання теорій навчання та вивчення мови, а також володіє методичними поняттями;

1 бал – таблиця заповнена повністю проте з огріхами змістового та технічного характеру; виконане завдання Observation summary свідчить про те, що здобувач вищої освіти має низькі знання теорій навчання та вивчення мови, а також не володіє методичними поняттями;

0 балів – завдання невиконані.

3) Розроблені та проведені два фрагменти уроків (2 microteachings) для навчальної групи (класу) відповідно до розкладу та профілю групи (див. п.1) у період практики тривалістю у 20 хв. за структурою: Main aim, Subsidiary aim, Personal aim (Timing, Procedure, Stage Aims, Aids and Materials, Interaction Patterns) – 20 балів/1 microteaching (разом 40 балів):

- 4 бали: урахування взаємозв'язку між структурними компонентами уроку (часом, процедурою, цілями етапів, навчальними матеріалами та способами взаємодії)
- 4 бали: урахування різних способів взаємодії учнів;
- 4 бали: прослідковувано комунікативний підхід до навчання;
- 4 бали: доцільне використання засобів навчання, включно з ІКТ;
- 4 бали: відповідність цілей фрагменту заняття його змісту та процедурі.

Критерії оцінювання щоденника практики (25 балів) і звіту про навчальну педагогічну практику (5 балів)

	Критерії оцінювання
високий рівень 23−25 б. / 4,5−5 б.[1]	Здобувач вищої освіти дотримується вимог до оформлення щоденника практики й звіту, самостійно й регулярно заповнює щоденник навчальної педагогічної практики, повно й вичерпно аналізує свою діяльність під час практики; вправно формулює зміст діяльності, яку здійснював; наводить доречні аргументи, теоретичні завваги підкріплює переконливими й конкретизованими прикладами та аналізом різних методичних ситуацій, які виникали під час організації

[1] Через скісну подано бали за оцінювання щоденника практики / звіту про навчальну педагогічну практику.

	освітнього процесу, висловлює свої пропозиції для розв’язання проблемних ситуацій; послуговується нормативною термінологією методики навчання англійської мови; розвиток думки (логічність і послідовність викладу) є цілісним, послідовним і несуперечливим; висловлювання органічні, пов'язані із сформульованими висновками, аргументами й прикладами; записи відзначаються багатством слововживання й дотриманням норм сучасної української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності та подає вчасно звітну документацію.
достатній рівень 19−22 б. / 3,8−4,4 б.	Здобувач вищої освіти дотримується вимог до оформлення щоденника практики й звіту, самостійно й регулярно заповнює щоденник навчальної педагогічної практики, повно й вичерпно аналізує свою діяльність під час практики; формулює зміст діяльності, яку здійснював; наводить доречні аргументи, теоретичні аспекти переважно підкріплює переконливими й конкретизованими прикладами, однак подеколи відсутній аналіз методичних ситуацій, які виникали під час організації освітнього процесу, не завжди висловлює власні пропозиції для розв’язання проблемних ситуацій; переважно послуговується нормативною термінологією освітньої галузі та термінологічним апаратом методики навчання англійської мови, однак трапляються окремі помилкові терміновживання; розвиток думки (логічність і послідовність викладу) є цілісним, послідовним і несуперечливим; висловлювання органічні, пов'язані із сформульованими висновками, аргументами й прикладами. У матеріалах практики наявні поодинокі орфографічні, пунктуаційні й стилістичні помилки. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності та подає вчасно звітну документацію.
середній рівень 15−18 б. / 3,8−4,4 б.	Здобувач вищої освіти частково дотримується вимог до оформлення щоденника практики й звіту, самостійно, але не надто регулярно заповнює щоденник навчальної педагогічної практики, не достатньо повно й вичерпно аналізує свою діяльність під час практики; формулює зміст діяльності, яку здійснював; наводить доречні аргументи, однак теоретичні аспекти не завжди підкріплює переконливими й конкретизованими прикладами, немає аналізу методичних ситуацій, які виникали під час організації освітнього процесу, не завжди висловлює власні пропозиції для розв’язання проблемних ситуацій; наявні порушення у послуговуванні нормативною термінологією освітньої галузі та термінологічним апаратом методики навчання англійської

	мови; розвиток думки (логічність і послідовність викладу) не завжди цілісний, послідовний і несуперечливий. У матеріалах практики наявні орфографічні, пунктуаційні й стилістичні помилки. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності, але порушує терміни подання звітної документації.
початковий рівень менше ніж 15 б. / 3 б.	Показники нижчі ніж ті, які відповідають середньому рівню.

Захист навчальної педагогічної практики (10 балів)

Рівні	Критерії оцінювання
високий рівень 9−10 б.	Здобувач вищої освіти повно й вичерпно аналізує діяльність, яку здійснював під час практики; послуговується нормативною термінологією методики навчання англійської мови; дотримується принципів логічності й послідовності у висловлюваннях, дотримується норм сучасної української літературної мови; бере активну участь в обговоренні звітів інших здобувачів; кваліфіковано відповідає на поставлені запитання; демонструє презентацію звітних матеріалів тощо.
достатній рівень 7,5−8 б.	Здобувач вищої освіти достатньо повно й вичерпно аналізує діяльність, яку здійснював під час практики; послуговується нормативною термінологією методики навчання англійської мови, однак допускає окремі неточні формулювання, які самостійно виправляє після спрямувальних питань; переважно дотримується принципів логічності й послідовності у висловлюваннях, у мовленні наявні поодинокі порушення норм сучасної української літературної мови; бере участь в обговоренні звітів інших здобувачів; кваліфіковано відповідає на поставлені запитання, однак з окремими неточностями тощо.
середній рівень 6−7,4 б.	Здобувач вищої освіти недостатньо повно й вичерпно аналізує діяльність, яку здійснював під час практики; допускає помилки у використанні термінології методики навчання англійської мови; частково порушує принципи логічності й послідовності у висловлюваннях, у мовленні наявні порушення норм сучасної української літературної мови; не досить активний в обговоренні звітів інших здобувачів; допускає помилки у відповідях на поставлені запитання тощо.
початковий	Показники нижчі ніж ті, які відповідають середньому рівню.

рівень менше ніж 6 б.	

Залік (100 балів)

Залік з навчальної педагогічної практики виставляють на основі аналізу звітної документації, спостережень за роботою здобувача у процесі практики, звіту і захисту навчальної педагогічної практики.

Якщо здобувач не виконав завдання навчальної педагогічної практики або виконав їх менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

9. Загальний розподіл балів за навчальну педагогічну практику

1.	Аналітичні робочі записи в щоденнику практики.	25 балів
2.	Участь в обговоренні особливостей організації освітнього процесу з англійської мови з керівником практики від фахової кафедри й здобувачами вищої освіти у процесі навчальної педагогічної практики.	10 балів
3.	Виконання індивідуальних завдань практики: a) Профіль групи b) Виконання завдань Guided Observation c) Планування і проведення фрагментів уроків (із розробленими	50 балів
4.	Написання звіту про навчальну педагогічну практику.	5 балів
5.	Захист навчальної педагогічної практики.	10 балів
	Разом	**100 балів**

10. Форма підсумкового контролю: залік.

11. Рейтингова оцінка (RD) з навчальної педагогічної практики

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	Відмінно
82-89	B (дуже добре)	Добре

75-81	C (добре)	Добре
67-74	D (задовільно)	Задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно

90–100 балів («відмінно») заслуговує здобувач вищої освіти, який володіє термінологією з методики навчання англійської мови; здійснює регулярні й докладні (аналітичні) записи в щоденнику практики (відповідно до календарного графіка практики), у яких не лише констатує описові аспекти освітнього процесу з англійської мови, а й аналізує їх та висловлює критичне ставлення; пропонує власні шляхи розв'язання методичних проблем; бере активну участь в обговоренні особливостей організації освітнього процесу з англійської мови з керівником практики від фахової кафедри й здобувачами вищої освіти у процесі навчальної педагогічної практики; виконує індивідуальні завдання в повному обсязі згідно з вимогами; змістовно написав й охайно оформив усю документацію практики та вчасно подав її керівникові, виявив високий рівень активності під час захисту навчальної педагогічної практики; виконав і захистив на високому науково-методичному рівні індивідуальне дослідження, не порушує принципи академічної доброчесності.

75–89 балів («добре») заслуговує здобувач вищої освіти, який переважно володіє термінологією з методики навчання англійської мови; здійснює регулярні (аналітичні) записи в щоденнику практики (відповідно до календарного графіка практики), у яких не лише констатує описові аспекти освітнього процесу з англійської мови, а й аналізує їх та висловлює критичне ставлення; пропонує власні шляхи розв'язання більшості методичних проблем; бере достатньо активну участь в обговоренні особливостей організації освітнього процесу з англійської мови з керівником практики від фахової кафедри й здобувачами вищої освіти у процесі навчальної педагогічної практики; старанно виконує індивідуальні завдання згідно з вимогами; переважно за вимогами оформлює звіт про практику й матеріали навчальної педагогічної практики, вчасно подає на перевірку; виявляє достатню активність під час захисту навчальної педагогічної правильно оформлену документацію практики; не порушує принципи академічної доброчесності.

60–74 балів («задовільно») заслуговує здобувач вищої освіти, який допускає окремі помилки стосовно володіння термінологією з методики навчання англійської мови; здійснює записи в щоденнику практики (відповідно до календарного графіка практики), у яких переважно констатує аспекти освітнього процесу з англійської мови; не завжди спроможний пропонувати власні шляхи розв'язання методичних проблем; недостатньо

активний в обговоренні особливостей організації освітнього процесу з англійської мови з керівником практики від фахової кафедри й здобувачами вищої освіти у процесі навчальної педагогічної практики; подав вчасно документацію, до якої можуть бути внесені незначні доповнення і виправлення за вказівкою керівників практики від кафедр університету; недостатньо активний під час захисту навчальної педагогічної практики; не порушує принципи академічної доброчесності.

Менше ніж 60 балів («незадовільно») може отримати здобувач вищої освіти, який недостатньою мірою володіє термінологією з методики навчання англійської мови; здійснює лише фрагментарні записи в щоденнику практики; не бере участі в обговоренні особливостей організації освітнього процесу з англійської мови з керівником практики від фахової кафедри й здобувачами вищої освіти у процесі навчальної педагогічної практики; не дотримується вимог до оформлення звіту про практику й матеріалів навчальної педагогічної практики; подає звітну документацію не вчасно, яка потребує доповнення і виправлення; не проявляє активності під час захисту навчальної педагогічної практики; порушує принципи академічної доброчесності.

12. Підбиття підсумків навчальної педагогічної практики

Підсумки практики підбивають за такими етапами:

1. Перевірка і оцінювання матеріалів практики.

2. Захист навчальної педагогічної практики перед комісією, яка спеціально створюється на факультеті іноземної філології.

До захисту навчальної педагогічної практики перед комісією, яка спеціально створюється на факультеті, допускаються здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які виконали програму практики; були позитивно оцінені вчителями-предметниками та класними керівниками; подали необхідну документацію, що була перевірена на час захисту керівниками практики від Університету.

Засідання комісії із захисту навчальної педагогічної практики відбувається не пізніше як через 10 днів після завершення практики[2].

Порядок захисту практики:

а) голова комісії надає слово здобувачеві першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для короткого повідомлення про те, у якій школі і як проходила практика, про труднощі, які виникали протягом практики; здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти висловлює пропозиції про поліпшення виробничої практики;

б) керівник практики від фахової кафедри уточнює окремі моменти звіту, ставить запитання з теорії та методики проведення уроків і позакласних заходів;

---

[2] Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти заочної здобуття вищої освіти відповідно до графіку захист практики може здійснюватися не пізніше як через 10 днів від початку заліково-екзаменаційної сесії після завершення виробничої практики.

г) голова комісії звертається до членів комісії та всіх присутніх з пропозицією взяти участь в обговоренні звіту практиканта.

Комісія вирішує питання про оцінку навчальної педагогічної практики кожного здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, оформлює відповідні документи (звіти, залікові книжки, заліково-екзаменаційні відомості), оголошує оцінки практикантам. Загальна оцінка роботи кожного здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є комплексною і враховує всі сторони діяльності, вона не є середнім арифметичним суми оцінок усіх видів роботи, а визначається на основі обговорення і погодження думок усіх керівників з практики.

Захист навчальної педагогічної практики протоколюється.

13. Дистанційне проходження практики

У разі надзвичайної ситуації або надзвичайного стану в Україні чи окремих її місцевостях, оголошених у встановленому порядку (особливий період), організація виробничої педагогічної практики здійснюється в дистанційній формі або в будь-якій іншій формі, що є найбільш безпечною для здобувачів освіти.

Дистанційне проходження практики регламентується «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка», а також організаційно-розпорядчими документами щодо організації освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка та на базі практики.

В умовах дистанційного проходження практики інструктивні наради щодо проходження практики, настановні конференції, інструктаж із безпеки життєдіяльності та охорони праці, консультації з керівниками практики, захист звітів про практику відбуваються в режимі відеоконференції з використанням сервісів Google Meet, Zoom або на платформі MOODLE Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Керівникам практики від університету зобов'язані розмістити навчально-методичні матеріали з проходження практики (робочу програму практики, графік виконання завдань практики, орієнтований зміст звіту з практики, індивідуальні завдання тощо) на платформі MOODLE Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, а також здійснювати контроль за проходженням практики в телефонному режимі.

Під час дистанційного проходження практики здобувачі освіти зобов'язані особисто прибути на базу практики, познайомитися з адміністрацією закладу загальної середньої освіти, керівником від бази практики (вчителем-переметником, класним керівником тощо), закріпитися за класом, ознайомитися зі специфікою діяльності ЗЗСО, правилами внутрішнього розпорядку та особливостями організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання, вивчити можливості використовувати

технічне забезпечення та матеріальну базу ЗЗСО для виконання програми практики.

Виконання завдань практики, що передбачають відвідування уроків учителів англійської мови здобувачі освіти здійснюють з використанням сервісів, які використовують на базі практики, за погодженням з керівником від бази практики та керівником практики від університету.

Після проходження практики здобувачі освіти розміщують матеріали практики на платформі MOODLE Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка або надсилають на електронну пошту керівника (керівників) практики від університету, після чого відбувається їхня перевірка та оцінювання.

Оригінали щоденників з підписами керівника бази практики та печатками, а також звіти про проходження практики із підписами практикантів здобувачі освіти подають керівникам практики від навчально-наукового інституту української філології та журналістики у десятиденний термін після закінчення практики (терміни здавання матеріалів практики можуть бути змінені відповідно до ситуації в Україні чи окремих її місцевостях, оголошених у встановленому порядку).

14. Рекомендована література

Нормативні документи

1. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи [Електронний ресурс]. Режим доступу: 1. http://mon.gov.ua/konczepcziya.pdf
2. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23. 11. 2011 р. № 1392).
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту». *(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст.226)*
4. Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році [Електронний ресурс]. Режим доступу: 1. https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5f4/cae/d10/5f4caed10f675968632995.pdf
5. Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, затвердженого вченою радою Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка 30 серпня 2018 р. (протокол № 7). Електронний ресурс. Режим доступу: 1. https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view.

6. Положення про проведення практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти вищих навчальних закладів України. Електронний ресурс. Режим доступу: 1. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93.

Рекомендована література з англійської мови

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Морська Л.І. Новітні технології у навчанні іноземних мов: навч.-метод. посіб. Тернопіль: Вектор, 2012. 232 с.
3. Никитюк С.І. Інтернет-технології як освітній ресурс для вивчення іноземної мови. Інноваційні технології XXI століття: зб. наук. пр. / гол. ред. Л. Г. Білий. Хмельницький : Вид-во Хмельниц. ін-ту МАУП, 2021. Вип. 5. С. 63-66.
4. Никитюк С.І. Формування вербального компоненту лінгвокраїнознавчої компетенції з допомогою ідіом. Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Бахмат Н.В.]. Вип. 2. Київ: Міленіум, 2021. С. 328-336.
5. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці) : навч. посіб. Київ : Ленвіт, 2008. 285 с.
6. Організація діяльності закладів освіти в умовах воєнного стану. Порадник ІІІ. З досвіду роботи освітян міста Києва : навч.-метод. посіб. / Упоряд.: Фіданян О.Г., Войцехівський М.Ф., Івашньова С.В. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 600 с.
7. Сторчова Т.В. Classroom Observation in the Pre-service Education of English Teachers. Наукові праці К-ПНУ імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів, аспірантів : у 3-х томах. К-П : К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2020. Вип. 19. Т. 3. С. 47-48.
8. The TKT Course. Module 1, 2 and 3 : official preparation materials for TKT / Marry Spratt, Alan Pulverness, Melanie Williams : Cambridge University Press, 2011. 256 p.
9. Language Games: Innovative Activities for Teaching English. TESOL Classroom Practice Series. Tesolpress. 283 p.
10. Richards, J. C. and T.S. RodgersЮ Approaches and Methods in Language Teaching (Cambridge Language Teaching Library). Cambridge: Cambridge University Press. 2001.90 p.

Допоміжна

- Дистанційне навчання в умовах карантину: досвід та перспективи: аналітико-методичні матеріали /кол. автор.; за заг. ред. О.М.Топузова; укл. М.В.Головко. Київ: Педагогічна думка, 2021. 192 с. URL: https://cutt.ly/wIt3RI1
- Дистанційне навчання: виклики, результати та перспективи: порадник ІІ. З досвіду роботи освітян міста Києва: навч.-метод. посіб. /

упоряд.: С.В.Івашньова, Н.М.Дика, К.О.Линьов, О.В.Хмелєва-Токарєва, І.П.Воротникова; за заг. ред. М.Ф.Войцехівського, С.В.Івашньової, О.Г.Фіданян. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 420 с. URL: https://cutt.ly/jZJKFo0

- Діагностика та компенсація освітніх втрат у загальній середній освіті України: методичні рекомендації / кол. автор.; за загальною редакцією О.М.Топузова; укл. М.В.Головко [Електронне видання]. Київ: Педагогічна думка, 2023. 187 с. URL: http://surl.li/mirrx
- Екстрене дистанційне навчання в Україні: монографія / за ред. В.М.Кухаренка, В.В.Бондаренка. Харків: Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. 409 с. URL: https://cutt.ly/jZJKFo0
- Загальна середня освіта України в умовах воєнного стану та відбудови: реалії, досвід, перспективи / методичний порадник науковців Інституту педагогіки НАПН України до початку нового 2023–2024 навчального року: методичні рекомендації / за заг. ред. О.Топузова, Т.Засєкіної: Ін-т педагогіки НАПН України [Електронне видання]. Київ: Педагогічна думка, 2023. 192 с. URL: http://surl.li/oztpx
- Малихін О.В., Арістова Н.О., Алєксєєва С.В. Індивідуалізація навчання як засіб компенсації освітніх втрат учнів закладів загальної середньої освіти в умовах воєнного стану та повоєнний час: методичні рекомендації. Київ. Інститут педагогіки НАПН України. 2023. 59 с. http://surl.li/dqihwc
- Сучасні технології психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями інтелектуального розвитку в умовах кризових викликів / О.В.Чеботарьова, Г.О.Блеч, І.В.Бобренко, І.В.Гладченко, С.В.Трикоз, О.І.Мякушко, І.В.Сухіна та ін.; за наук. ред. О.В.Чеботарьової. Київ: ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2023. 664 с. URL: http://surl.li/jpwcbi

Англійська мова: підручники для 5-9 класів

1. Карпюк О.Д., Карпюк К.Т. Англійська мова (5-й рік навчання): підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: «Видавництво Астон», 2022. 152 с. URL: https://pidruchnyk.com.ua/1747-angliiska-mova-karpuk-5-klas-2022.html.
2. Карпюк О.Д., Карпюк К.Т. Англійська мова (6-й рік навчання): підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: «Видавництво Астон», 2023. 160 с. URL: https://shkola.in.ua/2816-anhliiska-mova-6-klas-karpiuk-2023.html.
3. Карпюк О.Д., Карпюк К.Т. Англійська мова (7-й рік навчання): підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти (з

аудіосупроводом). Тернопіль: «Видавництво Астон», 2024. 176 с. URL: https://shkola.in.ua/1402-anhliiska-mova-7-klas-karpiuk-2020.html.
4. Карпюк О.Д., Карпюк К.Т. Англійська мова (8-й рік навчання): підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти. 2-е видання, перероблене. Тернопіль: «Видавництво Астон», 2021. 272 с. URL: https://pidruchnyk.com.ua/821-english-8-klas-karpyuk.html
5. Карпюк О.Д., Карпюк К.Т. Англійська мова (9-й рік навчання): підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль: «Видавництво Астон», 2017. 288 с. URL: https://pidruchnyk.com.ua/948-students-book-english-9-oksana-karpyuk.html.

Рекомендовані джерела інформації

1. Practical English conversations http://www.agendaweb.org/listening/practical-english-conversations.html.
2. WeUpman Guy. Wordbuider: MacmiUpan Publishers Limited, 1998. 266.
3. British Council| LearnEnglish: Listen and Watch. [Електронний ресурс]. Доступ до джерела http://learnenglish.britishcouncil.org/en/listen-and-watch. Заголовок з екрану.
4. Oxford Dictionary| Language Matters. [Електронний ресурс]. Доступ до джерела http://www.oxforddictionaries.com/words/ – Заголовок з екрану.
5. How to Say Situational Dialogues / EnglishwiUpeasy.com . [Електронний ресурс]. Доступ до джерела https://www.youtube.com/watch?v=EeoV68XFgzQ&index=1&list=PLk1aGDLSN4ZQ3NueP7a ad-bLQhkTochwc – Заголовок з екрану.
6. Cambridge Dictionary Online : Free English Dictionary and Thesaurus [Electronic resource]. Access mode : http://dictionary.cambridge.org/.
7. Longman Dictionary of Contemporary English [Electronic resource]. Access mode: http://www.ldoceonline.com/dictionary/.
8. MacMiUpan [Electronic resource]. Access mode: http://www.macmiUpandictionary.com/dictionary/british/.
9. Oxford Advanced Learner's [Electronic resource]. Access mode: http://oald8.oxfordlearnersdictionaries.com/dictionary/.
10. http://www.cambridgemichigan.org/wp-content/uploads/2014/11/MELAB-SampleEssays-Comm entary-2013.pdf 2
11. http://www.cambridgemichigan.org/wp-content/uploads/2014/11/MELAB-SampleEssays-Comm entary-2013.pdf.
12. Prometheus (https://prometheus.org.ua) – український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів;
13. EdEra (https://www.ed-era.com/) – українська студія онлайн-освіти;

14. Courséra (https://coursera.org) – технологічна компанія, що працює в галузі освіти.
15. http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/ — репозитарій Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Додаток А

Task one: **Features of communicative language teaching.**
Observe a class and tick (✓) features of CLT you notice.
Provide evidence for at least three of them.

Feature	✓	**Evidence**
language as a means of communication		
teaching grammar and vocabulary in a meaningful context		
prioritising meaning over form		
focus on developing skills		
task-based learning		
focus on social and cultural issues as well as linguistic competence		
balance between accuracy and fluency		
errors treated as learning steps		
the roles of a teacher		
● monitor		
● facilitator		
● communication partner		
the roles of a learner		
• communication partner		
• active user of English		

Observation summary

What have you learnt from this observation?

Усі запропоновані завдання для Guided Observation використано за матеріалами курсу «English Language Teaching Methodology. Bachelor's Level» в межах проєкту «Шкільний вчитель нового покоління», започаткованого Міністерством освіти і науки України та Британською Радою в Україні

Observation summary має містити до 150 слів

Task two: **Characteristics of a communicative task.**

Observe activities in class and tick (✓) the features of a communicative task that you notice. Provide evidence.

Characteristics of a Communicative Task	✓	Evidence
Communicative purpose made clear		
Information/opinion gap created		
Communicative situation (resembling that in real life)		
Spontaneous use of English by the learners		
Authenticity of materials and of any related task		
Clear evidence of task completion		

Observation summary

Is the activity you have observed really communicative? If so, give evidence to support your opinion. If not, suggest ways to make it more communicative.

Task three: Aspects of teaching grammar

Observe several lessons and tick (✓) the relevant cell if you can observe these teacher actions.

Provide evidence.

Aspects of teaching grammar	✓	Evidence
Grammar is mostly presented in isolation		
Grammar is mostly presented in a communicative context		
The teacher uses inductive approach to teaching grammar (from examples to rules)		
The teacher uses deductive approach to teaching grammar (from rules to examples)		
The teacher encourages talk about grammar		
The teacher gives special attention to particular grammar problems of Ukrainian speakers		
The teacher ignores grammar problems of Ukrainian speakers		
The teacher drills grammar patterns intensively		

Observation summary

How does the teacher integrate grammar into communicative context? How does the teacher check whether new grammar has been learnt? What are the most important things about teaching grammar that you anticipate using in your future work?

Task four: **Techniques for presenting vocabulary**

Observe several lessons and tick (✓) the techniques the teacher uses for presenting vocabulary. Make notes if appropriate.

Technique	✓	Notes
a translation		
a contextualised example		
a cline (a scale of language items that goes from one extreme to another, e.g. from positive to negative		
realia (real things that are brought to class and used as a resource)		
a synonym/antonym		
a definition		
visuals (photos, diagrams and drawings, flashcards)		
wordbuilding		
mime		
a demonstration		
other (please specify)		

Observation summary

What have you learnt from this observation? What do you need to keep in mind when teaching vocabulary?

Додаток Б

ОРІЄНТОВНА СХЕМА
ЗВІТУ ПРО ВИВЧЕННЯ УЧНІВСЬКОЇ ГРУПИ

1. Загальні відомості про учнівську групу (школа, клас, кількість учнів, статевий та віковий склад, тривалість існування групи).

2. Структура класу:

а) офіційна − перелік посад, розподіл обов'язків між ними, система підпорядкування, рівень авторитетності учнів, що займають посади; чим його можна пояснити;

б) неофіційна − її співвідношення з офіційною, популярні, непопулярні, ізольовані учні в класі; якості особистості, які найвище оцінюються в групі. Поділ класу на мікрогрупи, причини їх існування;

в) взаємовідносини між учнями: емоційний клімат у групі, прояви взаємодопомоги, співвідношення міри вимогливості до себе і до інших, стиль та мотиви спілкування між учнями, особливості відносин хлопчиків і дівчат. Негативні прояви у стосунках: частота та зміст конфліктів, прояви булінгу, проблема непопулярних та ізольованих членів групи, байдужість один до одного, труднощі в спілкуванні, способи корегування та оптимізації взаємовідносин.

3. Відносини учнівської групи з:

а) учителем: стиль керівництва класом, його зв'язок із характером учнівських стосунків; характеристика контактів з учнями, рівень авторитетності;

б) іншими учнівськими групами: одновіковими (суперництво, співробітництво, доброзичливість, взаємодопомога, стосунки лідерів); різновіковими (старшими, молодшими);

в) позашкільними групами (спортивні секції, неформальні угрупування).

4. Спрямованість учнівської групи:

а) навчально-пізнавальна – рівень успішності, дисципліни, знань, ставлення до відмінників, до учнів з початковим рівнем знань;

б) професійна − наявність різноманітних форм професійної підготовки, ставлення до них учнів, рівень професійних знань, умінь, навичок та зацікавленості майбутньою професією;

в) егоїстична − перевага особистих інтересів над інтересами групи, низький рівень контактності, обмеженість в спілкуванні у позаурочний час, байдуже ставлення до товаришів;

г) гуманістична − прояви партнерства, взаємодопомоги, взаємопідтримки, зацікавленість справами один одного, змістовні та інтенсивні контакти. Визначити переважаючу спрямованість групи.

5. Висновки:

- рівень організованості учнівської групи (забезпечує чи ні самоуправління та самовиховання);
- засоби підвищення організованості класу та активізації його виховних можливостей.

Дата **Практикант (підпис)**

Додаток С

ЗВІТ З ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики здобувачі звітують про виконання її програми.

У звіті практикант систематизовано описує виконану роботу. Звіт складається з таких частин: *Титульний аркуш, Вступ,* Навчальна робота, Методична робота, Науково-дослідницька робота, *Висновки.*

Титульний аркуш звіту має такий вигляд:

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології

ЗВІТ
ПРО НАВЧАЛЬНУ ПЕДАГОГІЧНУ ПРАКТИКУ
З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

здобувача вищої освіти_____ форми навчання
галузі знань _____
спеціальності_____
шифр і назва

_____
прізвище, ім'я та по батькові

Місце проходження педпрактики: _____
Термін проходження педпрактики: _____
Керівник практики з _____ мови_____
ініціали та прізвище оцінка
Керівник практики з _____ мови_____
Керівний практики з зарубіжної літератури_____

Кам'янець-Подільський
20___р.

Вступ

У «Вступі» до звіту коротко розкривається роль, місце практики в системі професійної підготовки вчителя, мета і завдання практики, основні принципи її організації. Визначаються професійні уміння і навички, які формувалися і вдосконалювалися під час практики.

І. Навчальна робота

Виконання завдань з англійської мови відповідно до розділів програми:

ІІ. Методична робота

1. Бесіди з представниками адміністрації навчального закладу, класним керівником, учителями (вказати теми).
2. Ознайомлення з документацією і планами роботи навчального закладу і керівників практики (вказати конкретно).
3. Опрацювання методичної літератури.
4. Знайомство з обладнанням фахових кабінетів.
5. Вивчення передового педагогічного досвіду.

ІІІ. Науково-дослідницька робота

1. Організація, методика проведення і результати дослідницької роботи з фаху (якщо така проводилась): тема дослідження, що зроблено з теми, як будуть використані результати.
2. Узагальнення передового педагогічного досвіду в даному навчальному закладі.

Висновки

1. Які знання, уміння та навички здобуті упродовж практики.
2. Позитивне в організації та проведенні практики.
3. Недоліки, виявленні під час практики.
4. Пропозиції щодо удосконалення підготовки, організації та проведення практики.

Дата Підпис здобувача вищої освіти